

Bruxelles, den 8. juni 2020
(OR. en)

8426/20

ECOFIN 426
UEM 191
SOC 353
EMPL 272
COMPET 227
ENV 294
EDUC 213
RECH 193
ENER 165
JAI 425
FSTR 83
REGIO 114
GENDER 63
ANTIDISCRIM 56

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité
Komm. dok. nr.:	ST 8178/20 - COM(2020) 507 final
Vedr.:	Henstilling med henblik på RÅDETS HENSTILLING om Irlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2020

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling, som er blevet revideret og godkendt af de forskellige rådsudvalg på grundlag af Kommissionens forslag COM(2020) 507 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Irlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

- (1) Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen den årlige strategi for bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2020 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Irland blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.
- (2) Den 26. februar 2020 blev landerapporten for 2020 for Irland offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Irlands fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 9. juli 2019³ ("de landespecifikke henstillinger fra 2019"), opfølgningen på de landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og Irlands fremskridt med opfyldelsen af sine nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011, hvis resultater også blev offentliggjort den 26. februar 2020. Kommissionen konkluderede af sin analyse, at Irland er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Disse ubalancer vedrører navnlig store offentlige og private gældsbeholdninger samt en stor nettogæld over for udlandet.
- (3) Den 11. marts 2020 erklærede Verdenssundhedsorganisationen officielt covid-19-udbruddet for en global pandemi. Den har skabt en alvorlig folkesundhedsmæssig krisesituation for borgere, samfund og økonomier. Den har sat de nationale sundhedssystemer under alvorligt pres, forstyrret de globale forsyningskæder, skabt volatilitet på de finansielle markeder, udløst efterspørgselschok og har haft negative konsekvenser for adskillige brancher. Den udgør en trussel mod folks job og indtægter samt mod virksomhedernes forretning. Den har ført til et større økonomisk chok, som allerede har alvorlige konsekvenser i Unionen. Den 13. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse, hvori den opfordrede til en koordineret økonomisk reaktion på krisen, der inddrager alle aktører såvel på nationalt plan som på EU-plan.

³ EUT C 301 af 5.9.2019, s. 35.

- (4) Adskillige medlemsstater har enten erklæret undtagelsestilstand eller truffet kriseforanstaltninger. Sådanne kriseforanstaltninger bør være strengt forholdsmæssige, nødvendige, begrænset i tid og i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder. De bør være genstand for demokratisk kontrol og underlagt uafhængig domstolsprøvelse.
- (5) Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpaktens generelle undtagelsesklausul. Den generelle undtagelsesklausul som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97⁴ letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I meddelelsen af 20. marts 2020 fandt Kommissionen i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-pandemien, at betingelserne for at aktivere den generelle undtagelsesklausul var opfyldt, og anmodede Rådet om at tilslutte sig denne konklusion. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. De var enige om, at det alvorlige økonomiske tilbageslag kræver en resolut, ambitiøs og koordineret reaktion. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for midlertidigt at afvige fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finansielle holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finansiell kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpakten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pakten.

⁴ Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6).

- (6) Der er brug for en vedholdende indsats for at begrænse og kontrollere spredningen af covid-19-pandemien, styrke de nationale sundhedssystemers modstandsdygtighed, afbøde de socioøkonomiske konsekvenser af pandemien ved hjælp af støtteforanstaltninger til fordel for virksomheder og husholdninger og sikre passende sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladsen med henblik på genoptagelsen af den økonomiske aktivitet. Unionen bør fuldt ud anvende de mange redskaber, den råder over, til at understøtte medlemsstaternes bestræbelser på disse områder. Samtidig bør medlemsstaterne og Unionen arbejde sammen om at tilrettelægge de foranstaltninger, der er nødvendige for at tilvejebringe en tilbagevenden til normalt fungerende samfund og økonomier og til bæredygtig vækst, idet blandt andet den grønne og den digitale omstilling integreres, og der trækkes på erfaringerne fra krisen.
- (7) Covid-19-krisen har fremhævet, hvordan fleksibiliteten i det indre marked giver mulighed for at tilpasse sig ekstraordinære forhold. For at sikre en hurtig og gnidningsløs overgang til genopretningsfasen og den frie bevægelighed for varer, tjenester og arbejdstagere bør de særlige foranstaltninger, der forhindrer det indre marked i at fungere normalt, afskaffes, så snart de ikke længere er absolut nødvendige. Den aktuelle krise har vist, hvor nødvendigt det er at have kriseberedskabsplaner i sundhedssektoren. Forbedrede indkøbsstrategier, diversificerede forsyningskæder og strategiske lagre af vigtige forsyninger udgør nogle af de centrale elementer for udformningen af mere omfattende kriseberedskabsplaner.

- (8) Unionens lovgivere har allerede foretaget ændringer af de relevante lovgivningsmæssige rammer ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460⁵ og (EU) 2020/558⁶ for at sætte medlemsstaterne i stand til at anvende alle uudnyttede midler under de europæiske struktur- og investeringsfonde til at imødegå covid-19-pandemiens ekstraordinære virkninger. Disse ændringer vil bidrage til større fleksibilitet og forenkle og strømline procedurerne. For at lette likviditetspresset kan medlemsstaterne desuden drage fordel af en medfinansieringssats på 100 % fra Unionens budget i regnskabsåret 2020-2021. Irland opfordres til fuldt ud at udnytte disse muligheder til at hjælpe de personer og brancher, der er mest berørt.
- (9) Covid-19-pandemiens socioøkonomiske konsekvenser vil sandsynligvis blive ujævnt fordelt på tværs af regioner på grund af forskelle i specialiseringsmønstre. Der er således en betydelig risiko for en uddybning af de regionale forskelle i Irland. Da der samtidig er risiko for en midlertidig destabilisering af konvergensprocessen mellem medlemsstaterne, kræver den aktuelle situation målrettede politiske tiltag.
- (10) Irland fremlagde den 21. april 2020 sit nationale reformprogram for 2020 og den 30. april 2020 sit stabilitetsprogram for 2020. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (11) Irland er på nuværende tidspunkt omfattet af den forebyggende del af stabilitets- og vækstpakten og af gældsreglen.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset) (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinær fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet (EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1).

- (12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventer regeringen en forringelse af den samlede saldo fra et overskud på 0,4 % af bruttonationalproduktet (BNP) i 2019 til et underskud på 7,4 % af BNP i 2020. Underskuddet forventes at falde til 4,1 % af BNP i 2021. Efter at være faldet til 58,8 % af BNP i 2019 forventes den offentlige gældskvote ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 at stige til 69,1 % i 2020. De makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter er behæftet med stor usikkerhed på grund af covid-19-pandemien.
- (13) Som reaktion på covid-19-pandemien og som led i en koordineret EU-tilgang har Irland truffet rettidige budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemets kapacitet, inddæmme pandemien og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 beløber disse budgetmæssige foranstaltninger sig til 2,0 % af BNP. Foranstaltningerne omfatter beskæftigelses- og arbejdsløshedsstøtte i en periode på 12 uger (omkring 1,4 % af BNP) samt yderligere udgifter til at øge kapaciteten i og adgangen til sundhedssystemet (omkring 0,6 % af BNP). Irland har også bebudet foranstaltninger, der, skønt de ikke vil have direkte budgetvirkning, vil bidrage til at give virksomhederne likviditetsstøtte, og som ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 anslås at beløbe sig til omkring 0,3 % af BNP. Disse omfatter kreditgarantier og diverse låneordninger, suspension af strafrenter og bøder for visse forsinkede betalinger fra arbejdsgivere, suspension af gældsinddrivelsesaktiviteter samt betalingspauser på op til tre måneder på virksomhedslån. Den 2. maj 2020 bebudede regeringen en ny pakke af foranstaltninger vedrørende gæld og egenkapitalstøtte til fordel for virksomheder til omkring 2 % af BNP, som hverken er medtaget i stabilitetsprogrammet for 2020 eller i Kommissionens prognose. Overordnet set stemmer de foranstaltninger, som Irland har truffet, overens med retningslinjerne i Kommissionens meddelelse af 13. marts 2020. En fuldstændig gennemførelse af kriseforanstaltningerne og af finanspolitiske støtteforanstaltninger vil bidrage til at opretholde finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, forudsat at finanspolitikken efterfølgende atter fokuserer på at sikre en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, så snart den økonomiske situation giver mulighed herfor.

- (14) Ifølge Kommissionens prognose fra foråret 2020, som tager udgangspunkt i en uændret politik, forventes Irlands offentlige saldo at udgøre – 5,6 % af BNP i 2020 og – 2,9 % af BNP i 2021. Den offentlige gældskvote ventes at nå op på 66,4 % af BNP i 2020 og 66,7 % af BNP i 2021.
- (15) Den 20. maj 2020 offentliggjorde Kommissionen en rapport udarbejdet i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3, som følge af Irlands planlagte overskridelse i 2020 af tærsklen for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Overordnet set fremgår det af Kommissionens analyse, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og i forordning (EF) nr. 1467/97 ikke er blevet opfyldt.
- (16) Irland blev hårdt ramt af covid-19-pandemien i første halvdel af 2020, idet den lagde et enormt pres på sundhedssystemet. Irland traf hurtigt kriseforanstaltninger for at styrke sundhedssystemet samt inddæmningsforanstaltninger for at bekæmpe pandemien, og disse har allerede lagt en dæmper på den økonomiske aktivitet i visse brancher. Regeringen traf også en bred vifte af økonomiske foranstaltninger til så vidt muligt at afbøde covid-19-krisens konsekvenser. Disse omfatter løntilskudsordninger til beskyttelse af arbejdspladser, velfærdsydelse, midlertidige forbud mod at hæve lejen eller sætte folk på gaden samt likviditets- og kreditstøtteforanstaltninger til fordel for virksomheder. Selv om formålet med disse foranstaltninger er at afbøde det økonomiske chok som følge af pandemien, er der stadig stor risiko for et markant produktionstab, betydelige konkurser og insolvenserklæringer samt for en stigning i ledigheden og i antallet af personer i risiko for fattigdom.

- (17) Allerede før covid-19-pandemien havde hospitalerne nået næsten fuld kapacitet, idet belægningsgraden for akutsengepladser er blandt de højeste i OECD-landene. Dette skyldes primært, at der ikke er universel adgang til primær sundhedspleje, og at man derfor i høj grad er afhængig af hospitalspleje. Udfordringerne med at rekruttere og fastholde personale har med tiden skabt mangel på plejepersonale i visse regioner og på nogle hospitaler. Der er ikke tilstrækkelig adgang til langtidspleje i hjemmet, og en sådan pleje er ikke omfattet af lovbestemte krav og rettigheder, og den gældende politik har dermed fremmet institutionel pleje. Covid-19 har skabt et hidtil uset pres på sundhedssystemet. Der blev truffet rettidige kriseforanstaltninger til at øge hospitalernes kapacitet og levere midlertidige universelle sundhedsydelser. På mellemlang sigt er Irland imidlertid nødt til at gøre noget ved de strukturelle begrænsninger af effektiviteten, fleksibiliteten og modstandsdygtigheden af samt adgangen til sit sundhedssystem. Den ambitiøse Sláintecare-reform ventes at skabe et alment tilgængeligt og bæredygtigt sundhedssystem. Gennemførelsesplanerne skal imidlertid forbedres for så vidt angår delmål, idet der redegøres for fremskridt med hensyn til adgangen til offentlig primær sundhedspleje i gennemførelsesperioden, indtil der er opnået universel sundhedsdækning. Fastsættelsen af klare delmål og frister og indførelsen af en robust overvågningsramme kunne bidrage til en rettidig gennemførelse af den universelle sundhedsdækning. Gennemførelsen af reformer af langtidsplejen, herunder nye måder at arbejde på i nærområderne gennem støtte til hjemmepleje og omorganisering af plejeressourcerne, vil muligvis kræve, at der gøres status over de eksisterende faciliteter og foretages fremskrivninger af den fremtidige efterspørgselsvækst med henblik på at udarbejde en rimelig mangelanalyse, der følges op af en gennemførelsesplan.

- (18) Ifølge Kommissionens prognose fra foråret 2020 forventes arbejdsløsheden at stige til 7,4 % i 2020 og falde en smule til 7 % i 2021. Regeringen har som reaktion på pandemien truffet betydelige politiske tiltag til støtte for indkomsterne og beskæftigelsen, navnlig i form af arbejdsfordelingsordninger, som fortsat bør gennemføres hurtigt. Ordningerne skal tages op til revision og bør forlænges, hvis det er nødvendigt for at hjælpe med at fastholde folk i beskæftigelse eller bevare deres indkomst. Det relativt høje antal personer, der lever i husholdninger med lav arbejdsintensitet, kræver, at der gøres flere bestræbelser på at fremme individualiserede aktiveringsstrategier. Irland oplever fortsat udfordringer med hensyn til fattigdom, kvaliteten af jobs og beskæftigelsesstøtte, herunder for personer med handicap, og disse vil sandsynligvis blive mere udtalte som følge af pandemien. Den aktuelle situation gør det nødvendigt at fortsætte arbejdet med opkvalificering og omskoling, i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, for at imødegå de skiftende behov på arbejdsmarkedet og forberede arbejdsstyrken på klima- og energiomstillingerne samt omstillingen til en cirkulær økonomi. Der er konstateret mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for boligbyggeriet, og der ventes at opstå lignende mangler i andre sektorer, efterhånden som omstillingen skrider frem. I forbindelse med covid-19-pandemien er det vigtigt at sikre, at digitaliseringen på uddannelses- og erhvervsområdet ikke øger den uddannelsesmæssige og sociale ulighed.

- (19) Regeringen har truffet adskillige foranstaltninger til at understøtte boligudbuddet, hvilket har øget det årlige antal af færdigbyggede boliger med næsten 57 % over de seneste to år frem til september 2019. Sammen med effektive makroprudentielle værktøjer lader dette til at have bidraget til at dæmpe stigningen i boligpriserne. Antallet af færdigbyggede boliger er dog stadig ikke tilstrækkeligt til at dække efterspørgslen. Mange husholdninger har vanskeligt ved at finde en bolig til en overkommelig pris, og inflationen på lejemarkedet er fortsat høj. Bedre infrastrukturer kunne sammen med fysisk planlægning spille en afgørende rolle med hensyn til at øge boligudbuddet. Hvis de administrative mangler i forbindelse med afgiften på ubebygget jord blev afhjulpet, kunne dette desuden bidrage til at forbedre prisoverkommeligheden på mellemlang sigt. Manglen på sociale boliger udgør fortsat en vigtig udfordring med hensyn til at fremme inklusion, også af de mest sårbare. Nyere politiske tiltag har øget udbuddet af sociale boliger, men godt 68 700 husstande stod stadig på ventelister i Irland i juni 2019. Der er behov for en yderligere indsats for at dække behovet blandt de resterende husstande på ventelisten og blandt potentielle nye ansøgere. Ud af de godt 10 000 hjemløse, der er registreret i Irland, er 3 500 børn. Det giver anledning til bekymring med hensyn til den potentielle risiko for endnu større ulighed, rodfæstet fattigdom og social udstødelse. Enlige forældre med børn er en af de grupper, der oftest er ramt af hjemløshed. Der er fortsat store forskelle mellem regioner og mellem land og by, idet 69 % af alle voksne hjemløse er koncentreret i Dublin og de omkringliggende kommuner.
- (20) Det nationale banksystem udgør en vigtig kilde til likviditet for de irske virksomheder. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og virksomheder, der ikke kan stille sikkerhed eller ikke allerede har et eksisterende forhold til en långiver, kan have vanskeligt ved at få rettidig adgang til lån. De irske myndigheder og bankerne har truffet en række foranstaltninger til at afhjælpe virksomhedernes og husholdningernes finansielle vanskeligheder. Det er vigtigt, at disse foranstaltninger tilvejebringer den fornødne likviditet og fremmer holdbare saneringsløsninger for låntagere, som udelukkende befinder sig i vanskeligheder på grund af udbruddet, og som derfor kan forventes atter at blive levedygtige efter en overgangsperiode. Kun med en sådan afbalanceret tilgang kan virksomhederne og husholdningerne overvinde de midlertidige udfordringer, uden at det undergraver den (allerede lave) rentabilitet og de indledende fremskridt, Irland har gjort i de senere år med hensyn til at forbedre banksektorens finansielle stabilitet. Ved udformningen og gennemførelsen af disse foranstaltninger er det vigtigt at tage hensyn til banksektorens modstandsdygtighed.

- (21) For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, herunder gennem relevante reformer. For at Irland kan sætte gang i økonomien, kræver det, at der gøres fremskridt med de ambitiøse investeringer på miljø-, klima-, energi- og infrastrukturområdet. Irland har indtil videre haltet bagefter med hensyn til nedbringelsen af kulstofemissioner. Drivhusgasemissionerne inden for transport og i byggeindustrien er høje og er fortsat med at stige. Irland vil ikke opfylde sit 2020-mål for energieffektivitet og vedvarende energi. Irland er afhængig af energiimport og er en af de medlemsstater, der har de højeste elpriser, hvilket risikerer at påvirke både miljøet og virksomhedernes konkurrenceevne negativt. Irlands omstilling til en klimaneutral økonomi vil kræve betydelige private og offentlige investeringer over en længere periode i bl.a. vedvarende energi, elinfrastruktur, energieffektivitet og bæredygtig transport. Klimahandlingsplanen er et troværdigt initiativ til at vende den nuværende emissionskurs. Hvis ambitionerne skal munde ud i konkrete resultater, vil det kræve en effektiv og vedholdende gennemførelse af politiske tiltag og foranstaltninger. Programmeringen for Fonden for Retfærdig Omstilling for 2021-2027, som er genstand for et forslag fra Kommissionen, kan hjælpe Irland med at imødegå nogle af de udfordringer, der følger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, navnlig i det område, der er omhandlet i bilag D til landerapporten for 2020. Det vil sætte Irland i stand til at gøre bedst muligt brug af fonden.

- (22) Irlands bestræbelser på at reducere produktionsforskellene mellem indenlandske sektorer og de sektorer, der henvender sig til udlandet, er fortsat begrænsede. Direkte støtte gennem Disruptive Technologies Innovation Fund til fordel for samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningscentre, eksempelvis til samarbejdsprojekter mellem erhvervslivet – herunder SMV'er – og forskningsorganer, ville være en fordel. Selv om Irland yder relativt meget offentlig støtte til virksomheder, gennemføres denne støtte primært gennem en skattefradragsordning for forskning og udvikling. Mens de seneste ændringer i 2020-budgettet gør skattefradraget mere attraktivt for SMV'er, er der dog en tendens til, at det kommer større multinationale selskaber til gode. I regeringens udspil "Future Jobs Ireland" udpeges nogle nøgleforanstaltninger, der kan bidrage til at afhjælpe svaghederne i den indenlandske økonomi, navnlig initiativer til at styrke nationale virksomheders produktivitet, særligt SMV'er. Det er vigtigt, at disse foranstaltninger gennemføres effektivt. Krisen har også fremhævet behovet for øget digitalisering af SMV'er, navnlig med hensyn til distancearbejds løsninger, uddannelse af arbejdstagere og cybersikkerhed. Digital infrastruktur er afgørende for at øge SMV'ernes produktivitet og fremme iværksætteri. Kun 5 % af ejendommene i landdistrikterne har adgang til ultrahurtigt bredbånd, hvilket er langt under EU-gennemsnittet på 29 %, og Irland er også en af de dyreste medlemsstater med hensyn til fast bredbåndsdækning. Der er undertegnet en aftale om en større offentlig investering inden for rammerne af den nationale bredbåndsplan for at imødegå infrastrukturmanglerne, og det er nu vigtigt at følge udviklingen nøje og sikre en rettidig udrulning af det offentligt støttede ultrahurtige bredbåndsnet, navnlig i landdistrikterne.

- (23) Bekæmpelse af aggressiv skatteplanlægning er vigtig for at gøre skattevæsenet mere effektivt og retfærdigt, således som det erkendes i henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2020. De afsmittende virkninger af skatteyderes aggressive skatteplanlægning på tværs af medlemsstaterne kræver en koordineret indsats fra nationalt politisk hold som supplement til EU-lovgivningen. Irland har taget skridt til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning ved at gennemføre initiativer vedtaget både på internationalt og på europæisk plan samt ved selv at træffe yderligere nationale foranstaltninger. De store royalties- og udbyttebetalinger i procent af BNP tyder imidlertid på, at Irlands skatteregler udnyttes af virksomheder, der beskæftiger sig med aggressiv skatteplanlægning, og der bør foretages en undersøgelse af de nationale foranstaltningers effektivitet. En udvidelse af skattegrundlaget kunne sikre indtægterne bedre mod økonomiske udsving og individuelle stød og give de automatiske stabilisatorer mulighed for at fungere bedre. Den høje koncentration af selskabsskatter, hvor de ti største virksomheder tegner sig for 45 % af selskabsskatten, deres volatilitet og potentielt midlertidige karakter understreger sammen med selskabsskattens stigende andel af det samlede skatteprovenu (toppede med 18,7 % i 2018) risikoen ved en overdreven afhængighed af disse indtægter til finansieringen af faste løbende udgifter.
- (24) Skønt der er gjort en indsats for at styrke rammerne for bekæmpelse af hvidvask, er Irland stadig udsat som følge af landets internationalt orienterede økonomi, der indebærer en betydelig tilstrømning af udenlandske direkte investeringer, samt tilstedeværelsen af komplekse retlige strukturer med udenlandske sponsorer. Den nationale risikovurdering er blevet revideret, så der tages bedre højde for den faktiske risikoeksponering, som erhvervsdrivende, der leverer tjenester til virksomheder og truste, er udsat for. Et utilstrækkeligt kendskab til den risikoeksponering, som disse erhvervsdrivende står over for, medfører en lav indberetningssats for mistænkelige transaktioner. Tilsynet er ikke intensivt nok til at afhjælpe disse udfordringer, og der anvendes ikke en risikobaseret tilgang, hvilket hæmmer effektiviteten af rammerne for bekæmpelse af hvidvask. Der er blevet oprettet et nationalt register over reelle ejere for virksomheder for at begrænse hemmeligholdelse og identificere de reelle ejere. Kvaliteten af de modtagne oplysninger og registrets effektivitet bør overvåges løbende.

- (25) Hvor de landespecifikke henstillinger, der fremgår af denne henstilling ("de landespecifikke henstillinger fra 2020"), har fokus på at imødegå pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning, omhandlede de landespecifikke henstillinger fra 2019 også reformer, der er væsentlige for at imødegå strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. De landespecifikke henstillinger fra 2019 er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semester. Det gælder også de landespecifikke henstillinger fra 2019 vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Alle de landespecifikke henstillinger fra 2019 bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af midlerne under samhørighedspolitikken efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.
- (26) Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Medlemsstaterne har i deres nationale reformprogrammer for 2020 gjort status over de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling ("verdensmålene"). Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af de landespecifikke henstillinger fra 2020 vil Irland bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.
- (27) Det er afgørende at sikre en nøje samordning af økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union for at opnå en hurtig genopretning og overvinde de økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien. Irland bør som en medlemsstat, der har euroen som valuta, sikre, at dets politikker fortsat er i overensstemmelse med henstillingerne fra 2020 vedrørende euroområdet og koordineret med henstillingerne for de øvrige medlemsstater, der har euroen som valuta, under samtidig hensyntagen til de politiske retningslinjer fra Eurogruppen.

- (28) Som led i det europæiske semester 2020 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Irlands økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2020. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2020, det nationale reformprogram for 2020 samt de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de landespecifikke henstillinger, der er rettet til Irland i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Irland, men også til deres overensstemmelse med Unionens regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.
- (29) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2020, og dets udtalelse⁷ afspejles især i henstilling 1 nedenfor,
- (30) Rådet har på baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering gennemgået det nationale reformprogram for 2020 og stabilitetsprogrammet for 2020. De landespecifikke henstillinger fra 2020 tager hensyn til nødvendigheden af at håndtere covid-19-pandemien og lette den økonomiske genopretning som et nødvendigt første skridt for at muliggøre en tilpasning af ubalancer. De landespecifikke henstillinger fra 2020, der direkte adresserer de makroøkonomiske ubalancer, som Kommissionen konstaterede i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011, er afspejlet i henstilling 1, 2 og 4,

⁷ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

HENSTILLER, at Irland i 2020 og 2021 iværksætter tiltag med henblik på at:

1. træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpaktens generelle undtagelsesklausul til effektivt at imødegå covid-19-pandemien, understøtte økonomien og støtte det efterfølgende opsving, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det, forbedre adgangen til sundhedssystemet og styrke dets modstandsdygtighed, bl.a. ved at imødekomme sundhedspersonalets behov og sikre universel dækning med hensyn til primær sundhedspleje
2. understøtte beskæftigelsen gennem kompetenceudvikling, imødegå risikoen for manglende IT-færdigheder, herunder i uddannelsessektoren, øge udbuddet af sociale boliger og boliger til overkommelige priser
3. fortsat yde støtte til virksomheder, navnlig SMV'er, især ved hjælp af foranstaltninger, der sikrer deres likviditet, fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning, målrette investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, bæredygtig offentlig transport, vandforsyning og -behandling, forskning og innovation samt digital infrastruktur
4. udvide skattegrundlaget, øge indsatsen for at tage fat på elementer i skattesystemet, der letter aggressiv skatteplanlægning, herunder udgående betalinger, sikre et effektivt tilsyn med og en effektiv håndhævelse af reglerne for bekæmpelse af hvidvask af penge for så vidt angår udbydere af tjenester til truste eller selskaber.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne

Formand